

ALTERNATIVT BUDSJETT

MANDAL KOMMUNE 2013

ØKONOMIPLAN 2013 – 2016

- *Et alternativ for en oppvekstsektor som det skal skinne av.*
- *Et budsjett som prioriterer de som trenger det mest.*
- *Et budsjett for miljøet og for næringslivet.*

Mandal kommune er i en alvorlig økonomisk situasjon. Venstre legger frem et budsjett som tar denne situasjonen på alvor. Vårt budsjettforslag prioriterer også det som er viktigst for kommunens fremtid: Våre barn og unge som vi har ansvar for å gi de aller beste utdannings- og oppvekstvilkår. Vi styrker derfor rådmannens budsjettforslag med mer enn kr 16 millioner i oppvekstsektoren.

Samtidig som byens administrative og politiske ledelse i dag styrer kommunen på et økonomisk uforsvarlig vis, har vi et politisk flertall på den andre siden som ikke ser ut til å skjønne alvoret.

Venstre mener at det er ufornuftig å innføre eiendomsskatt i 2013, med henvisning til de regelendringene som kommer fra 2014. Vi har ikke samvittighet til å bruke mange unødvendige millioner til takstfolk som skal komme hjem til byens innbyggere og vurdere boligene deres – for så å pålegge nettopp de samme menneskene å betale for de unødvendige takseringskostnadene.

Men Mandal kommune er nødt til å betale ned gjelden vår, for å sikre oss en sunn økonomi og nødvendig handlingsrom i fremtiden. Derfor henstiller vi til bystyrets flertall om å følge Venstres modell, som innebærer at vi innfører eiendomsskatt fra 2014, men på et fornuftig vis som både skjermer byens næringsliv og de svakeste i samfunnet.

I Venstres alternative budsjett øker vi nedbetaling av gjeld utover det som rådmannens foreslår i ekstraordinær nedbetaling, med til sammen kr 60.000.000,- i økonomiplanperioden.

Venstres forslag til endringer i rådmannens budsjett: Satsingsområder for Venstre:

- **Venstre prioriterer kunnskap og oppvekst aller høyest.** Derfor øker vi budsjettet for skolene med kr 2 millioner i 2013 og kr 3 millioner i de etterfølgende årene i resten av økonomiplanperioden. Denne offensive

skolesatsingen er en oppfølging av programmet som Venstre gikk til valg på. Vi vil satse spesielt på den viktigste personen i klasserommet: læreren.

- I tillegg foreslår vi å øke **tidlig innsats i skolen** med kr 1 million hvert år i økonomiplanperioden. Dette er en satsing som vil lønne seg på sikt.
- Venstre vil **oppretholde prosjekt Ryvingen** fordi dette er et viktig og suksesspreget prosjekt for utsatt ungdom.
- Venstre **styrker Kvalifiseringsenheten** i budsjettet fra og med 2014 med kr 500.000,- pr år.
- Vi opprettholder **inntektsgradering på barnehagesatser**.
- Venstre vil sørge for for et **fremtidsrettet kollektivknutepunkt** i forbindelse med utbygging på rutebilstasjonstomten. Her skal handel og kollektivtransport prioriteres – og **kontorer, boliger og bilparkering nedprioriteres**. Vi går inn for å investere i alt kr 3.300.000,- på dette prosjektet innen utgangen av 2014.
- **Forsert utbygging av rusboliger**. Venstre vil investere i alt 5.400.000 i nye boliger innen 2014. I tillegg går vi inn for å **styrke kommunens engasjement for ruslidende** med kr 170.000,- årlig på driftsbudsjettet.
- Venstre vil prioritere økte investeringer i **Sykkelby Mandal**, med i alt kr 4.300.000,- i økonomiplanperioden. Vi regner med at en slik offensiv satsing fra kommunens side vil utløse ytterligere tilskudd fra regionale og sentrale myndigheter. Prioriterte strekninger er Gismerøyveien, Tregdeveien samt E-39 mot Valand og mot Vestre Skogsfjord.
- Venstre vil **oppruste Andorsengården** i samarbeid med Vest-Agdermusset, slik at vi kan få gode lokaliteter for å ta vare på kommunens kunstsamlinger, og slik dette viktige kulturhistoriske praktbygget fortjener.

Venstres innsparingsforslag:

- **Konkurransesutsetting i renholdstjenesten**. I Kristiansand har delvis konkurransesutsetting medført betydelige reduserte kostnader. Vi regner med at vi kan hente inn en effektiviseringsgevinst på kr 800.000 i 2013, stigende til kr 1.500.000,- hvert år i resten av økonomiplanperioden.
- **Salg av de gamle sykehusbygningene til private eiendomsutviklere**, samtidig som deler av området omreguleres til boligformål. Vi regner med at driftsmessige konsekvenser av redusert gjeldsnivå og justerte leiekostnader vil medføre kr 2.400.000,- i 2013.
- **Avstå fra kjøp av eiendom til Spiggeren legesenter**. Sparte investeringskostnader på kr 6.000.000,- beregnes til å ha en budsjettmessig virkning på driftsbudsjettet på kr 480.000,- pr år.
- Ta opp alle **leieavtaler** for kommunale kontorer til vurdering og utsetting for **åpen konkurranse**. Dette inkluderer leiekontrakt med Amfi. Bruk av kommunens eksisterende eiendommer skal vurderes. Verdien av kommunens leiekontrakt i dagens Amfi skal utredes. Vi beregner et **årlig innsparingspotensial på minst kr 1.000.000,- pr år (2013)**. Vi regner med at dette beløpet kan økes til kr 1.500.000,- pr år ved økonomiplanens utløp, spesielt som følge av mer intensiv bruk av kommunens eksisterende lokaler som ikke kan selges.
- Det skal **ikke ansettes juridisk rådgiver** i rådmannens stab, så lenge Mandal kommune har en rådmann som selv har juridisk kompetanse. Besparing er beregnet til kr 885.600,- pr år inkludert sosiale utgifter.

- Det skal **ikke ansettes ny enhetsleder i Mandal byutvikling**. Denne oppgaven skal pålegges utført av kommunalsjef for byutvikling (og eventuelt ved delegering til dagens medarbeidere). Besparing er beregnet til kr 885.600,- pr år inkludert sosiale utgifter.
- Venstre går inn for å utvikle **Mandal parkeringsselskap** og legge virksomheten inn i Mandal bydrift. Alle inntekter fra parkeringsselskapet skal tas inn i kommunekassen. Vi regner med at dette bl.a. vil gi en synergieffekt på kr 1.000.000,- i 2013, stigende til kr 1.400.000,-
- **Begrense kostnadene til Lindesnesrådet**. Vi mener at det er rom for å spare inn kr 200.000,- i 2013 og 2014, og ytterligere kr 500.000,- pr år etter de endringer i kommunestruktur som vi forutsetter vil komme etter Stortingsvalget i 2013.
- Venstre ønsker å hente ut en **effektiviseringseffekt** av de ansatte på **Buen kulturhus**. Bortsett fra når det gjelder bibliotekarene, mener vi at det bør være rom for en betydelig mer effektiv utnyttelse av de ansatte. **Utlyst 60% stilling som kinobetjent** trekkes derfor tilbake. Dette er beregnet til en innsparing på kr 309.960,- pr år.
- **Agder Energifondet** er beregnet til å brukes i krevende økonomiske situasjoner. Vi finner det derfor nødvendig å bruke 50 millioner kroner ekstra av Agder Energi-fondet til nedbetaling av gjeld. Virkningen på driftsbudsjettet er i samsvar med rådmannens utregninger beregnet til kr 150.000 i 2013, kr 2.800.000,- i 2014, kr 3.000.000,- i 2015 og kr 3.200.000,- i 2016.
- Venstre går inn for å **omdisponere kr 5.000.000,- av tidligere avsatt bufferfond** til drift med virkning på 2013-budsjettet, samt å bruke kr 4.000.000,- i fra m.v.a-kompensasjon.

Innføring av eiendomsskatt:

Arbeidsplasser i privat næringsliv er like verdifulle for Venstre som offentlige arbeidsplasser. Når **vi styrker grunnlaget for å opprettholde viktige offentlige arbeidsplasser** i kommunen gjennom å gå inn for eiendomsskatt, ønsker vi samtidig **å skjerme like viktige arbeidsplasser i det private næringslivet**.

Derfor vil vi unnta næringslivet for eiendomsbeskatning. Vi har beregnet en økning av verdien av næringseiendommer med 1,52 % hvert år fra 2014, med utgangspunkt i rådmannens budsjett.

Venstre går inn for at Mandal skal **innføre eiendomsskatt med 2 ‰ fra og med 1. januar 2014** på alle eiendommer **unntatt næringseiendommer, verk og bruk**. Eiendomsskatten skal først og fremst anvendes til å betale ned gjeld.

I 2015 ønsker Venstre å innføre **bunnfradrag på 400.000,-**. Dette gjør vi for å skjerme kommunens svakeste stilte. Redusert inntekt av dette er beregnet til kr 10.223.776,- i 2015 og kr 10.368.217,- i 2016. For å kompensere for dette inntektstapet går vi inn for å **øke eiendomsskatten til 3,5 ‰ fra og med 2015**. Merinntektene ved dette er beregnet til kr 9.483.392,- i 2015, og kr 9.605.620,- i 2016.

Som et resultat av Venstres innordning av eiendomsskatten vil kommunen kunne **reducere gjelden** i betydelig større grad enn ved de øvrige foreliggende forslag til budsjett. Venstre betaler kr 60 millioner mer ned på gjelden enn rådmannen foreslår. **Venstres budsjettforslag viser vei til en løsning på Mandals uholdbare gjeldssituasjon.**